

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I N F O R M A C I J A

O SEKTORU LEASINGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

31. 3. 2015.

Sarajevo, svibanj 2015. godine

I. UVOD.....	3
II. POSLOVNE PERFORMANSE LEASING SEKTORA U FEDERACIJI BIH.....	4
1. STRUKTURA LEASING SEKTORA	4
1.1. Status, broj i poslovna mreža	4
1.2. Struktura vlasništva.....	5
1.3. Kadrovska struktura	5
2. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	6
2.1. Bilanca stanja	6
2.1.1. Kvaliteta aktive	8
2.2. Struktura pasive.....	10
2.3. Profitabilnost	11
3. STRUKTURA PLASMANA, TRŽIŠNI UDIO, NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE	12
3.1. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti leasinga.....	12
3.2. Tržišni udio prema finansijskom volumenu i broju ugovora	14
3.3. Ponderirana nominalna i efektivna kamatna stopa.....	15
3.4. Prigovori korisnika leasing usluga – fizička lica.....	17
III. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	17
IV. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LEASING DRUŠTAVA	19
PRILOZI	21
Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima.....	21
Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava.....	22
Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava.....	23
Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski leasing	23
Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja.....	24
Prilog 6. Konsolidirani račun dobiti i gubitka.....	25
Prilog 7. Rangiranje bilančne sume.....	26

I. UVOD

Agencija za bankarstvo Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Agencija) kao regulatorna institucija koja obavlja nadzor leasing društava, sačinila je Informaciju o sektoru leasinga u Federaciji BiH na dan 31. ožujka 2015. na temelju analize izvješća o poslovanju koje su leasing društva dostavila Agenciji (posredni-off site nadzor), podacima kojima raspolaže konstatiranim u kontrolama na licu mjesta (neposredni-on site nadzor), te ostalim informacijama i podacima koje leasing društva dostavljaju Agenciji.

Poslovanje leasing društava u Federaciji BiH je regulirano Zakonom o leasingu koji je stupio na snagu 3. siječnja 2009. („Službene novine Federacije BiH broj: 85/08, 39/09 i 65/13). Zakonom su definirani uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada leasing društava, prava i obveze subjekata u poslovima leasinga, upravljanje rizicima, financijsko izvješćivanje, aktivnosti leasing društava na sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma i nadzor nad poslovanjem leasing društava.

Nadzor nad leasing društvima je uspostavljen nakon izdavanja licencije za rad leasing društvima od strane Agencije s ciljem stalnog praćenja poslovanja i financijskog stanja svakog pojedinačnog leasing društva i sektora leasinga u Federaciji BiH u cjelini, utvrđivanjem usklađenosti poslovanja leasing društava s važećim propisima, te analiziranjem i provjerama financijskih izvješća leasing društava.

Poslovanje leasing sektora u Federaciji BiH već dulje razdoblje odvija se u uvjetima djelovanja financijske i ekonomske krize koja je utjecala i na usporavanje i stagnaciju poslovnih aktivnosti leasing društava u prethodnim razdobljima poslovanja, kao i tijekom 2014. godine.

Financijski pokazatelji i broj novozaključenih ugovora tijekom prvog kvartala 2015. godine ukazuju na znake stabilizacije poslovanja, naročito ukoliko se uzme u obzir da su u navedenom razdoblju od ukupno šest leasing društava tržišno aktivna četiri leasing društva, za razliku od istog razdoblja prethodne godine kada je na tržištu egzistiralo pet aktivnih leasing društava.

Agenciji je tijekom prvog kvartala 2015. godine dostavljen zahtjev za osnivanje novog leasing društva sa sjedištem u Federaciji BiH. Isto planira s otpočinjanjem poslovnih aktivnosti početkom trećeg kvartala 2015. godine. Navedena činjenica će dugoročno promatrano neminovno utjecati na povećanje bilančne sume sektora, kao i na povećanja udjela sektora leasinga u financijskom sektoru FBiH.

Prema posljednjim projekcijama makroekonomskih pokazatelja u BiH, izdanim od strane Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u travnju 2015. godine, projekcija rasta realnog BDP-a za 2015. godine je 2,3%, dok je za 2016. godinu iskazana projekcija rasta od 3,1%. Navedene projekcije ukazuju da bi trebalo doći do blagog rasta gospodarskih aktivnosti u BiH tijekom tekuće poslovne godine, što će zasigurno utjecati i na povećanu potražnju za financiranjem putem leasing društava.

Bilančna suma leasing društava u Federaciji BiH na dan 31.3.2015. iznosila je 483.036 tisuće KM, što je za 15.396 tisuća KM ili 3,09% manje u odnosu na 31.12.2014.

Ukoliko se usporede pojedinačne bilančne sume šest leasing društava s podacima na dan 31.12.2014., dolazi se do zaključka da je kod jednog leasing društva evidentan porast bilančne sume u iznosu od 1.389 tisuća KM, dok je kod pet leasing društava evidentan pad bilančne sume u ukupnom iznosu od 16.785 tisuća KM, od čega se na jedno leasing društvo odnosi 60,33% ili 10.127 tisuća KM.

U razdoblju od 1.1. do 31.3.2015. djelatnost leasinga u Federaciji BiH kao rezultat poslovanja je ostvarila dobit u iznosu od 925 tisuća KM. Dva leasing društva su iskazala negativan financijski rezultat u iznosu od 822 tisuće KM, dok su četiri leasing društva iskazala pozitivan financijski rezultat u iznosu od 1.747 tisuće KM.

Ukupni kapital leasing društava je na dan 31.3.2015. iznosio 35.681 tisuća KM. U usporedbi sa 31.12.2014., navedena pozicija je veća za 925 tisuća KM ili 2,66%. Jedno leasing društvo je iskazalo kapital manji od iznosa propisanog odredbama Zakona o leasingu (250.000 KM) i isto je pod posebnom pažnjom Agencije. Napominjemo da su osnivači tog leasing društva tijekom četvrtog kvartala pokrenuli aktivnosti na dokapitalizaciji, te bi iste trebale biti okončane i iskazane u regulatornim izvješćima na dan 30. 6. 2015.

Neposredni nadzor nad poslovanjem leasing društava provode ovlaštene osobe Agencije sveobuhvatnim i ciljanim kontrolama - pregledom poslovanja na licu mjesta. Kontroliranim leasing društvima nakon konačnosti zapisnika izdaju se nalozi za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti u cilju unapređenja, zakonitosti, profitabilnosti, solventnosti i sigurnosti u poslovanju.

U razdoblju od 1.1 do 31.3.2015. obavljena je jedna on site kontrola i to opsežna kontrola i započeta je kontrola izvršenja naloga danih po rješenju Agencije, proširena ciljanom kontrolom u segmentu postupanja leasing društava sukladno Zakonu o zaštiti korisnika financijskih usluga („Službene novine Federacije BiH”, broj: 31/14 od 23.4.2014.) i kontrolom kvalitete provedbe eksternalizacije poslovnih funkcija leasing društva.

U podatke iskazane u Informaciji na dan 31.3.2015. su uključeni podaci dostavljeni od šest leasing društava koja posjeduju dozvolu za obavljanje poslova leasinga u Federaciji BiH, ukoliko nije drukčije naznačeno.

II. POSLOVNE PERFORMANSE LEASING SEKTORA U FEDERACIJI BIH

1. STRUKTURA LEASING SEKTORA

1.1. Status, broj i poslovna mreža

Djelatnost leasinga u Federaciji BiH na dan 31.3.2015. obavljalo je 6 leasing društava u 17 podružnica, od kojih se 13 podružnica nalazi u Federaciji BiH i 4 podružnice u Republici Srpskoj. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu konstatirano je da je jedno leasing društvo zatvorilo 3 podružnice na području FBiH iz razloga strateških promjena u načinu prodaje leasing proizvoda.

Dozvolu za obavljanje poslova leasinga posjeduju sljedeća leasing društva:

1. ASA Aleasing d.o.o. Sarajevo,
2. NLB Leasing d.o.o. Sarajevo,
3. Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo,
4. S-Leasing d.o.o. Sarajevo,
5. UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo i
6. VB Leasing d.o.o. Sarajevo.

1.2. Struktura vlasništva

Tijekom prvog kvartala 2015. godine nije bilo izmjena u strukturi vlasništva leasing društava u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. I dalje se tri leasing društva nalaze u 100% vlasništvu nerezidentnih pravnih osoba, dva leasing društva se nalaze u većinskom vlasništvu (preko 51%) nerezidentnih pravnih osoba, dok se jedno leasing društvo nalazi u većinskom vlasništvu rezidentnih pravnih osoba. Detaljni podaci o pregledu vlasničke strukture leasing društava dani su u Prilogu 2. Informacije.

1.3. Kadrovska struktura

Na dan 31.3.2015. u sektoru leasinga je ukupno angažirano 170 zaposlenika, od čega je 139 zaposlenika angažirano putem ugovora o radu (stalno zaposleni), dok je 31 zaposlenik angažiran putem studentskog servisa i preko organizacija koje posreduju u zapošljavanju (privremeno zaposleni).

Od ukupnog broja stalno zaposlenih, 8 zaposlenika je angažirano u leasing društvu čije je sjedište u Republici Srpskoj, a koji su zaposleni u podružnicama u Federaciji BiH.

U Tablici 1. Zapisnika su iskazani usporedni podaci o broju zaposlenika u leasing društvima na dan 31.12.2014. i 31.3.2015.

Tablica 1. Usporedni prikaz broja zaposlenika u leasing sektoru

	31.12.2014	31.3.2015
Broj zaposlenih u leasing društvima sa sjedištem u FBiH		
Broj stalno zaposlenih	130	131
Broj privremeno zaposlenih	36	31
Broj zaposlenih u leasing društvima sa sjedištem u RS na području FBiH		
Broj stalno zaposlenih	7	8
Broj privremeno zaposlenih	0	0
UKUPNO	173	170

U kvalifikacijskoj strukturi zaposlenika u leasing sektoru na dan 31.3.2015. nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja. I dalje najveći udio imaju

zaposlenici s visokom stručnom spremom (68,23%), nakon čega slijede zaposlenici sa srednjom stručnom spremom (20%).

Efikasnost zaposlenih prilikom ocjene performansi leasing društva mjeri se putem omjera aktive i broja zaposlenih (aktiva po zaposlenom). Na dan 31.3.2015. na razini sektora leasinga na svakog zaposlenog se odnosi 3.687 tisuća KM aktive (31.12.2014. godine – 3.834 tisuće KM po zaposlenom). Analitički pokazatelji za pojedinačna leasing društva kreću se u rasponu od 1.637 do 5.663 tisuća KM aktive po zaposlenom.

2. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

2.1. Bilanca stanja

Ukupna bilančna suma leasing društava u Federaciji BiH na dan 31.3.2015. je iznosila 483.036 tisuće KM, što je za 15.396 tisuća KM ili 3,09% manje u odnosu na 31.12.2014. Pojedinačno promatrano, kod jednog leasing društva je iskazan porast bilančne sume u iznosu od 1.389 tisuća KM, dok je kod pet leasing društava evidentiran pad bilančne sume u ukupnom iznosu od 16.785 tisuće KM, od čega se na jedno leasing društvo odnosi 60,33% ili 10.127 tisuća KM.

Na dva najveća leasing društva (promatrano po veličini aktive) odnosi se 55,85% od ukupne aktive leasing društava.

U strukturi ukupne aktive leasing društava najznačajniji udio su imala neto potraživanja po osnovi financijskog leasinga koja iznose 326.194 tisuće KM ili 67,53% od ukupne aktive sektora leasinga. U usporedbi sa 31.12.2014., neto potraživanja po osnovi financijskog leasinga su veća za 2.794 tisuće KM ili 0,86%, dok su bruto potraživanja po osnovi financijskog leasinga veća za 4.777 tisuća KM ili 1,27%. U strukturi potraživanja po osnovi financijskog leasinga, na ugovore odobrene po osnovi financiranja putničkih vozila i vozila za obavljanje djelatnosti se odnosi 59,26%, na ugovore odobrene po osnovi financiranja opreme se odnosi 28,62%, dok se na ugovore financijskog leasinga nekretnina odnosi 12,12%.

Blago povećanje neto i bruto potraživanja po financijskom leasingu je uzrokovano činjenicom da je jedno leasing društvo tijekom prvog kvartala 2015. godine aktiviralo leasing ugovore u materijalno značajnom iznosu financiranja koji su zaključeni krajem 2013. i tijekom 2014. godine, ali je aktivacija istih odgođena do trenutka isporuke opreme (specifična vrsta opreme s dugim razdobljima isporuke).

Neto potraživanja po osnovi zajma su na dan 31.3.2015. iznosila 56.080 tisuća KM ili 11,61% od iznosa ukupne aktive sektora leasinga. U odnosu na 31.12.2014., neto potraživanja po osnovi zajma su smanjena za 867 tisuća KM ili 1,52%, dok su bruto potraživanja manja za 619 tisuća KM ili 0,95%. Potraživanja po osnovi zajmova u strukturi ukupne aktive leasing društava se kontinuirano smanjuju jer je Zakonom o leasingu leasing društvima zabranjeno zaključivanje ugovora o zajmu i isti će ostati u bilancama dok ne isteknu ugovoreni rokovi na koje su odobreni. Promatrano po razdobljima, otplata po osnovi zajmova iskazuje znake stagnacije (usporene otplate) iz razloga jer leasing društvo koje u svom portfelju ima značajan iznos potraživanja po osnovi zajma u prethodnim razdobljima poslovanja odobrilo moratorij u

plaćanju ugovorenih obveza do okončanja procesa revitalizacije poslovanja klijenata kojima su isti odobreni.

Od ukupno iskazanog iznosa neto potraživanja po osnovi zajma, 54.236 tisuća KM ili 96,71% se odnosi na potraživanja jednog leasing društva, koje u svom portfelju ima značajne iznose potraživanja po zajmu, od kojih se 42.726 tisuća KM ili 78,78% odnosi na potraživanja od supsidijarnih osoba, putem kojih su prije stupanja na snagu Zakona o leasingu financirani projekti izgradnje nekretnina.

U strukturi potraživanja po osnovi zajma, na zajmove odobrene po osnovi financiranja nekretnina se odnosi 79,35%.

Iskazano stanje bilančne pozicije novac i novčani ekvivalenti na dan 31.3.2015. je iznosilo 16.220 tisuće KM, što je za 9.422 tisuće KM ili 36,74% manje u odnosu na 31.12.2014. Udio navedene pozicije u ukupnoj aktivi se smanjio sa 5,14%, koliko je iznosio na kraju 2014. godine, na 3,36% koliko je iznosio na dan 31.3.2015.

Iskazano stanje pozicije plasmani bankama je na dan 31.3.2015. iznosilo 17.442 tisuće KM, što je za 4.462 tisuće KM ili 20,37% manje u odnosu na 31.12.2014. Navedena pozicija se uglavnom odnosi na oročena sredstva leasing društava kod komercijalnih banaka. Značajno smanjenje prethodno navedenih pozicija je uzrokovano otplatom kreditnih obveza leasing društava iz razloga smanjenog opsega novih financiranja.

Neto vrijednost osnovnih sredstava financiranih putem operativnog leasinga na dan 31.3.2015. je iznosila 26.816 tisuća KM i za 441 tisuću KM ili 1,62% je manja u odnosu na 31.12.2014. Pojedinačno promatrano, kod dva leasing društva je iskazan porast neto vrijednosti osnovnih sredstava financiranih putem operativnog leasinga u iznosu od 879 tisuća KM, dok je kod 4 leasing društva iskazano smanjenje u iznosu od 1.320 tisuća KM.

U Tablici 2. Informacije prikazani su podaci neto bilančnih pozicija aktive po izvještajnim razdobljima.

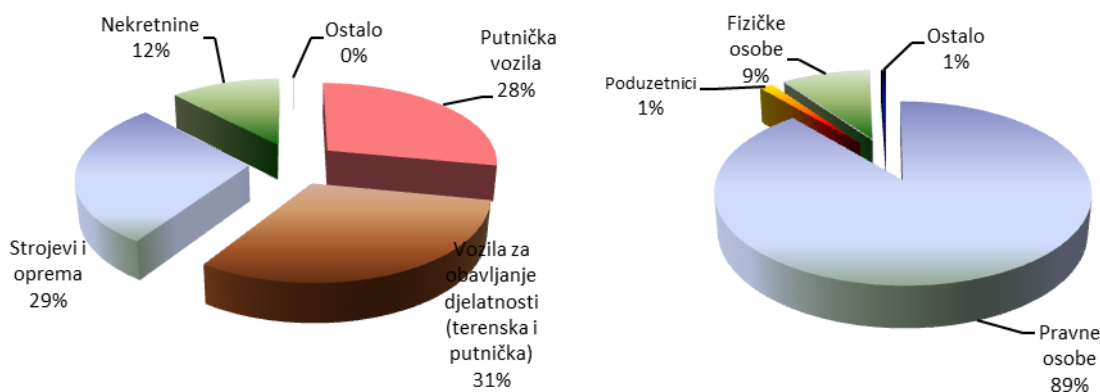
Tablica 2. Struktura neto bilančnih pozicija aktive

(000 KM)

Bilančne pozicije	31.12.2014	% udio u aktivi	31.3.2015	% udio u aktivi	31.3.2015 / 31.12.2014
Financijski leasing – neto	323.400	64,88%	326.194	67,53%	0,86%
Operativni leasing – neto	27.257	5,47%	26.816	5,55%	-1,62%
Zajam – neto	56.947	11,43%	56.080	11,61%	-1,52%
Ostala aktiva	90.828	18,22%	73.946	15,31%	-18,59%
Ukupna aktiva	498.432	100,00%	483.036	100,00%	-3,09%

U strukturi potraživanja prema korisniku leasinga i predmetu leasinga nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja i ista je iskazana u Grafikonu 1. Informacije.

Grafikon 1. Struktura potraživanja po osnovi financijskog leasinga prema predmetu i korisniku leasinga na dan 31.3.2015.

2.1.1. Kvaliteta aktive

Prema podacima iz izvješća leasing društava, rezerve za gubitke po financijskom leasingu na dan 31.3.2015. iskazane su u iznosu od 8.428 tisuća KM i iste su na razini 31.12.2014. (povećanje za 38 tisuća KM ili 0,45%). U strukturi potraživanja po financijskom leasingu na dan 31.3.2015. je iskazano ukupno 11.674 tisuća KM dospjelih neizmirenih potraživanja, dok je na dan 31.12.2014. iskazan iznos od 9.679 tisuća KM, što predstavlja povećanje od 1.995 tisuće KM ili 20,61%.

U Tablici 3. Informacije je iskazan usporedni pregled formiranih rezervi po kategorijama kašnjenja.

Tablica 3. Usporedni prikaz formiranih rezervi za financijski leasing po kategorijama kašnjenja

(000 KM)

Dani kašnjenja	Ukupne rezerve 31.12.2014	Ukupne rezerve 31.3.2015	% promjene
0-60	1.468	1.519	3,47%
60-90	181	373	106,08%
90-180	1.179	1.297	10,01%
preko 180	4.958	4.448	-10,29%
preko 360	604	791	30,96%
UKUPNO	8.390	8.428	0,45%

Pojedinačno promatrano, na dva najveća leasing društva (promatrano po veličini aktive) se odnosi 82,33% od ukupno formiranih rezervi za gubitke. Kod tri leasing društva je iskazano povećanje formiranih rezervi za gubitke u odnosu na 31.12.2014. u ukupnom iznosu od 380 tisuća KM, dok je kod tri leasing društva evidentirano smanjenje formiranih rezervi za gubitke u odnosu na 31.12.2014. u ukupnom iznosu od 342 tisuće KM.

Rezerve za zajmove na dan 31.3.2015. su iznosile 8.677 tisuća KM i povećane su za 248 tisuća KM ili 2,94% u odnosu na 31.12.2014., kada su rezerve za zajmove iznosile 8.429 tisuća KM.

Od ukupnog iznosa formiranih rezervi za zajmove na dan 31.3.2015., 8.200 tisuća KM ili 94,50% se odnosi na rezerve formirane od strane jednog leasing društva koje u svom portfelju ima najznačajniji iznos potraživanja po ugovorima zajma od supsidijarnih osoba i potraživanja korisnika leasing usluge kod kojeg je izražena značajna koncentracija izloženosti društva.

Ukupan iznos otpisanih potraživanja po financijskom leasingu i zajmu na dan 31.3.2015. je iznosio 123.665 tisuća KM i na razini je iznosa iskazanog krajem prethodne poslovne godine (ukupan iznos otpisanih potraživanja je za 122 tisuća KM ili 0,10% veći u odnosu na 31.12.2014.). Od ukupno iskazanog iznosa otpisanih potraživanja, 69.250 tisuće KM ili 56,00% se odnosi na otpise formirane od strane jednog leasing društva. Tijekom prvog kvartala iskazano je 1.184 tisuća KM novih otpisa, od čega se 89,70% odnosi na otpise formirane od strane dva leasing društva, kao i 1.035 tisuća KM naplate po osnovi otpisanih potraživanja, od čega se 76,71% odnosi na naplatu iskazanu od strane jednog leasing društva.

Tržišna vrijednost izuzetih predmeta leasinga na dan 31.3.2015., uslijed raskida leasing ugovora s korisnikom leasinga ili istekom ugovora kod kojih nije ugovoren otkup predmeta leasinga, iznosila je 23.704 tisuće KM i manja je za 1.768 tisuća KM ili 6,94% u odnosu na 31.12.2014. Iskazana vrijednost se odnosi na 121 izuzetu jedinicu, što je za 5 izuzetih predmeta ili 3,97% manje u odnosu na 31.12.2014. U Tablici 4. Informacije je iskazana usporedna struktura izuzetih predmeta leasinga na dan 31.3.2014. i 31.12.2014.

Tablica 4. Broj i vrijednost izuzetih predmeta leasinga

(000 KM)

Red. Broj	VRSTA PREDMETA LEASINGA	31.12.2014		31.3.2015	
		Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost	Broj jedinica	Procijenjena tržišna vrijednost
1.	Putnička vozila	41	609	36	512
2.	Vozila za obavljanje djelatnosti (terenska i putnička)	24	927	16	356
3.	Strojevi i oprema	34	840	42	1.061
4.	Nekretnine	27	23.096	27	21.775
5.	Šinska vozila, plovni i zrakoplovni objekti	0	0	0	0
6.	Aparati za kućanstvo	0	0	0	0
7.	Ostalo	0	0	0	0
Ukupno		126	25.472	121	23.704

Pojedinačno promatrano, 21.418 tisuća KM ili 90,35% od ukupne vrijednosti izuzetih predmeta leasinga koji su u posjedu leasing društava se odnosi na predmete leasinga izuzete od strane dva leasing društva.

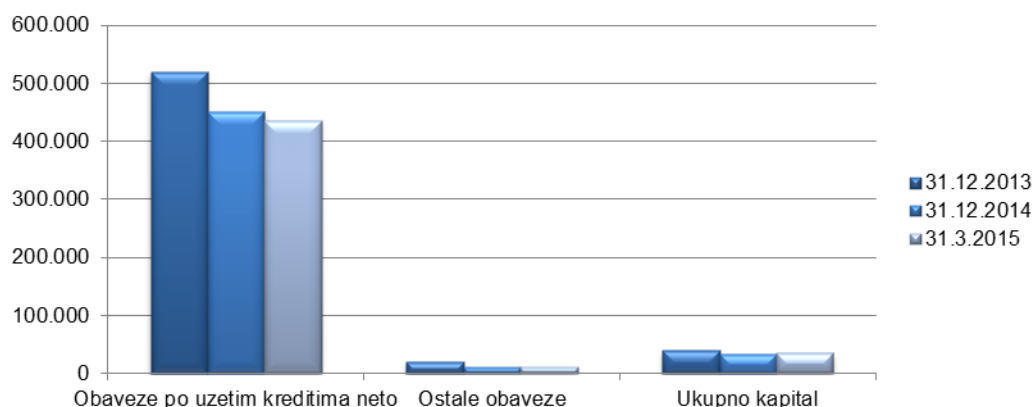
Od ukupno iskazanog iznosa procijenjene vrijednosti izuzetih predmeta leasinga na dan 31.3.2015., 21.775 tisuća KM ili 91,86% se odnosi na nekretnine (poslovni objekti) po kojima su leasing društva ušla u posjed iz razloga nepoštivanja ugovornih obveza od strane korisnika leasinga. Ukupan iznos navedene pozicije se odnosi na tri leasing društva. Trenutna tržišna situacija i neadekvatni kriteriji odobravanja financiranja uzrokuju otežanu prodaju ili novo financiranje preuzetih nekretnina putem financijskog ili operativnog leasinga, naročito ukoliko se uzme u obzir i činjenica da su preuzete nekretnine uglavnom poslovno-proizvodni objekti.

U izvješćima leasing društava po osnovi odobrenih moratorija i reprograma potraživanja u područjima ugroženim elementarnim nepogodama dostavljenim na dan 31.3.2015. iskazano je 6 ugovora s ukupnim iznosom potraživanja 7.200 tisuća po kojima su leasing društva odobrila moratorij potraživanja i 10 ugovora s ukupnim iznosom potraživanja u iznosu 494 tisuće KM po kojima su leasing društva odobrila reprogram potraživanja.

2.2. Struktura pasive

Obveze po uzetim kreditima na 31.3.2015. i dalje predstavljaju dominantnu poziciju u strukturi ukupne pasive leasing društava (90,11% od ukupnog iznosa bilančne sume). U Grafikonu 3. Informacije iskazana je usporedna struktura pasive sektora na 31.12.2013., 31.12.2014. i 31.3.2015..

Grafikon 2. Struktura pasive – usporedni podaci (000 KM)

Usljed smanjenih poslovnih aktivnosti leasing društava ukupne obveze po kreditima na dan 31.3.2015. smanjene su za 16.388 tisuća KM ili 3,63% u odnosu na 31.12.2014. kada je navedena pozicija iznosila 451.666 tisuća KM. Od ukupnog iznosa obveza po uzetim kreditima, 397.479 tisuću KM ili 91,32% se odnosi na dugoročne obveze.

Leasing sektor u BiH u razdoblju do financijske krize (kraj 2008. godine) je imao značajne izvore financiranja iz inozemstva. U uvjetima djelovanja dužničke krize u Europi (2011. godina) došlo je do otežanog pristupa tržištu novca, kao i novih poslovnih strategija matičnih grupacija, koje pored reorganizacije i restrukturiranja grupacija, uključuju i mjere

restriktivnijeg financiranja supsidijara što se odrazilo i na leasing društva koja posluju u FBiH.

U strukturi izvora financiranja nije bilo značajnijih promjena u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja. Na zaduženja komercijalnih stranih i domaćih banaka koje uglavnom pripadaju grupacijama kojima leasing društva pripadaju se odnosi 63,84% od ukupnih kreditnih zaduženja, dok se 17,18% odnosi na izravna zaduženja od osnivača i 18,98% se odnosi na zaduženja od europskih banaka (EIB, EBRD, CEDB i DEG). Sredstva od ovih banaka su po prirodi namjenska i uglavnom se odnose na razvoj srednjih i malih poduzeća, a osigurana su bankarskim garancijama izdanim od strane matičnih banaka ili njihovih holding kompanija.

Ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa koju leasing društva plaćaju na izvore sredstava u razdoblju od 1.1. do 31.3.2015. je iznosila 2,56% na godišnjoj razini (kamatna stopa izračunata na bazi prosječnog stanja uzetih kredita i kamatnog rashoda u promatranom razdoblju) i ista je u blagom padu u odnosu na 31.12.2014. kada je iznosila 2,97%. Kamatne stope na izvore sredstava leasing društava uglavnom su vezane za varijabilni indeks EURIBOR, čija je prosječna vrijednost tijekom prvog kvartala 2015. godine iznosila 0,141% (vrijednost 6 MEURIBOR) i nešto je manja u odnosu na prosječnu vrijednosti u 2014. godini kada je iznosila 0,32% na godišnjoj razini.

Ukupni kapital leasing društava je na dan 31.3.2015. iznosio 35.681 tisuća KM. U usporedbi sa 31.12.2014., navedena pozicija je veća za 925 tisuća KM ili 2,66%. Povećanje je nastalo uslijed činjenice da je sektor na dan 31.3.2015. iskazao dobit u poslovanju.

Osnivači leasing društava, koje je iskazalo ukupni kapital manji od minimalnog iznosa propisanog odredbama Zakona o leasingu, su tijekom četvrtog kvartala pokrenuli aktivnosti na dokapitalizaciji, te bi iste trebale biti okončane i iskazane u regulatornim izvješćima na dan 30.6.2015.

Agencija kontinuirano provodi nadzor i poduzima aktivnosti na kapitalnom jačanju leasing društva kod kojeg je kapital manji od minimalnog iznosa definiranog Zakonom o leasingu.

2.3. Profitabilnost

Na razini sektora leasinga u razdoblju od 1.1. do 31.3.2015. ostvarena je dobit u iznosu od 925 tisuća KM. Pojedinačno promatrano, četiri leasing društva su iskazala pozitivan financijski rezultat u iznosu od 1.747 tisuća KM, dok su dva leasing društva iskazala negativan financijski rezultat u iznosu od 822 tisuće KM. U usporedbi s poslovnim rezultatom iskazanim na dan 31.3.2014. kada je iskazan gubitak u iznosu od 5.555 KM, može se konstatirati da poslovanje leasing društava u FBiH ukazuje na stabilizaciju poslovanja.

Prihodi od kamata u razdoblju od 1.1. do 31.3.2015. iznosili su 6.939 tisuća KM, što je za 889 tisuća KM ili 11,36% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ukoliko se promatraju pojedinačne pozicije prihoda od kamata, pozicija prihoda po osnovi kamata iz financijskog leasinga je iznosila 4.343 tisuća KM i za 1.712 tisuća KM ili 28,27% je manja u

odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine. Razlog smanjenja prihoda se može obrazložiti stagnacijom kamatonosne aktive leasing društava (aktivnog portfelja), smanjenim novih poslovnih aktivnosti, te nižom vrijednošću EURIBOR-a za koji su vezane izlazne kamatne stope. Pozicija ostalih prihoda po kamati je povećana u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 281 tisuću KM ili 21,39%. Pozicija kamate na plasmane bankama je iznosila 691 tisuću KM i ista je značajno veća (659,34%) u odnosu na isto razdoblje prethodne godine iz razloga jer su leasing društva raspolagala značajnim iznosima slobodnih novčanih sredstava koja su oročavala kod komercijalnih banaka u zemlji.

Rashodi po osnovi kamata su iznosili 2.837 tisuća KM, što je za 954 tisuća KM ili 25,16% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine. Razlog smanjenja kamatnog rashoda je značajno niži iznos kreditnih zaduženja uslijed smanjene kreditne aktivnosti leasing društava.

Ukupan neto prihod od kamata iskazan za razdoblje od 1.1. do 31.3.2015. je iznosio 4.102 tisuće KM, što predstavlja neznatno povećanje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (65 tisuća KM ili 1,61%). Prethodno navedeno ukazuje na činjenicu da je smanjenje kamatnog prihoda linearno praćeno i smanjenjem kamatnog rashoda.

Kategorija operativnih prihoda je u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine veća za 1.377 tisuća KM ili 28,57% uslijed povećanja prihoda po osnovi naplate otpisanih potraživanja u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje za 448 tisuća KM i povećanja kategorije ostalih prihoda za 1.298 tisuća KM.

Na izvještajnoj poziciji troškova rezervi za gubitke na dan 31.3.2015. je iskazan iznos od 1.234 tisuće KM, što predstavlja smanjenje za 5.404 tisuća KM ili 81,41% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, kada su troškovi rezervi iznosili 6.638 tisuća KM. Navedeno smanjenje troškova rezervi ukazuje na činjenicu da su leasing društva u prethodnoj poslovnoj godini formirala adekvatne rezerve za gubitke, što je u velikoj mjeri utjecalo na pozitivan financijski rezultat tekuće poslovne godine.

3. STRUKTURA PLASMANA, TRŽIŠNI UDIO, NOMINALNE I EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

3.1. Struktura plasmana prema predmetu i vrsti leasinga

Djelatnost leasinga tijekom I. kvartala 2015. godine bilježi blagi trend povećanja poslovnih aktivnosti. Vrijednost novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga u razdoblju od 1.1. do 31.3.2015. je iznosila 39.459 tisuća KM i za 8.869 tisuća KM ili 28,99% je više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Broj novozaključenih ugovora u I. kvartalu 2015. godine iznosi 743 ugovora i na razini je broja zaključenih ugovora ostvarenih u istom razdoblju prethodne godine (2,24% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine).

Vrijednost novozaključenih ugovora u I. kvartalu je na razini vrijednosti koju su leasing društva ostvarila u IV. kvartalu 2014. godine kada je vrijednost novozaključenih ugovora iznosila 39.758 tisuća KM.

Prosječna vrijednost ugovora zaključenih tijekom I. kvartala 2015. godine je iznosila 53 tisuće KM i veća je u odnosu na prosječnu vrijednost ugovora u istom razdoblju prošle godine, kada je iznosila 40 tisuća KM.

Od ukupno ostvarene vrijednosti novozaključenih ugovora, 38.014 tisuća KM ili 93,34% se odnosi na ugovore financijskog leasinga, s prosječnom (ponderiranom) nominalnom kamatnom stopom od 6,18% i ponderiranom efektivnom kamatnom stopom od 8,01%.

U Tablici 5. Informacije su prikazani usporedni pokazatelji novih financiranja po predmetu leasinga i vrsti ugovora.

Tablica 5. Struktura iznosa financiranja prema predmetu leasinga (000 KM)

	I Q 2014. godina			I Q 2015. godina		
	Financijski leasing	Operativni leasing	UKUPNO	Financijski leasing	Operativni leasing	UKUPNO
Vozila	19.282	4.071	23.353	22.267	1.445	23.712
Oprema	5.205	0	5.205	15.747	0	15.747
Nekretnine	2.032	0	2.032	0	0	0
Ostalo	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	26.519	4.071	30.590	38.014	1.445	39.459

U ukupan iznos novih financiranja ostvaren tijekom I. kvartala 2014. i 2015. godine uključen je i iznos financiranja koje je ostvarilo leasing društvo sa sjedištem u Republici Srpskoj putem poslovnica na području Federacije BiH (navedeno društvo veći dio poslovnih aktivnosti ostvaruje u Federaciji BiH).

Od ukupno ostvarenog volumena novozaključenih ugovora, 20.778 tisuća KM ili 52,68% se odnosi na vrijednost ugovora zaključenih od strane jednog leasing društva. Bitno je napomenuti da se od navedenog iznosa, 10.334 tisuća KM ili 51,02 % odnosi na ugovore zaključene u 2013. i 2014. godini, koji su aktivirani i iskazani kao novozaključeni ugovori tijekom prvog kvartala 2015. godine uslijed isporuke i montaže financirane opreme (sukcesivna isporuka i aktiviranje ugovora).

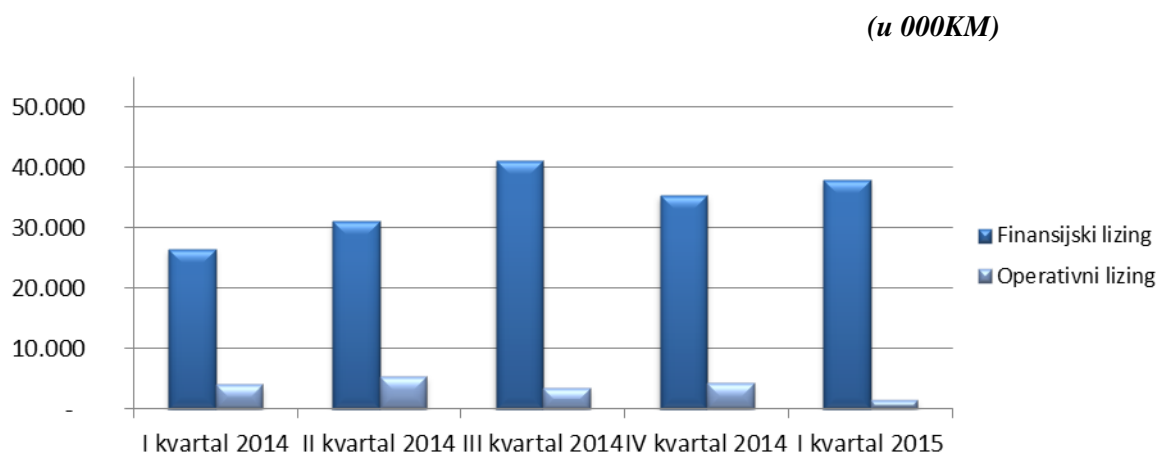
Napominjemo da je jedno leasing društvo po osnovi odluke vlasnika iz 2013. godine obustavilo nova financiranja s ciljem stabilizacije poslovanja i sanacije postojećih problematičnih plasmana, da je i jedno leasing društvo uslijed započetih promjena u vlasničkoj strukturi tijekom I. kvartala 2015. godine iskazalo značajno smanjenje volumena novozaključenih ugovora u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, kao i da je jedno leasing društvo uslijed unutarnje reorganizacije i eksternalizacije pojedinih poslovnih funkcija značajno smanjilo volumen novozaključenih ugovora u odnosu na prethodna izvještajna razdoblja.

U strukturi novih plasmana prema vrsti korisnika leasinga dominiraju plasmani prema pravnim osobama (91,07% od ukupnog iznosa financiranja tijekom I. kvartala 2015. godine). Kao jedan od bitnih razloga je činjenica da je financiranje putem leasinga za fizičke osobe

nepovoljnije u odnosu na kreditne plasmane iz razloga obveze plaćanja PDV-a na kamatu, što predstavlja dodatni trošak klijentima koji nisu PDV obveznici.

U Grafikonu 4. Informacije iskazan je usporedni pregled vrijednosti novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga po kvartalima u 2014. godini.

Grafikon 3. Usporedni pregled vrijednosti novozaključenih ugovora u 2014. i I. kvartala 2015. godini

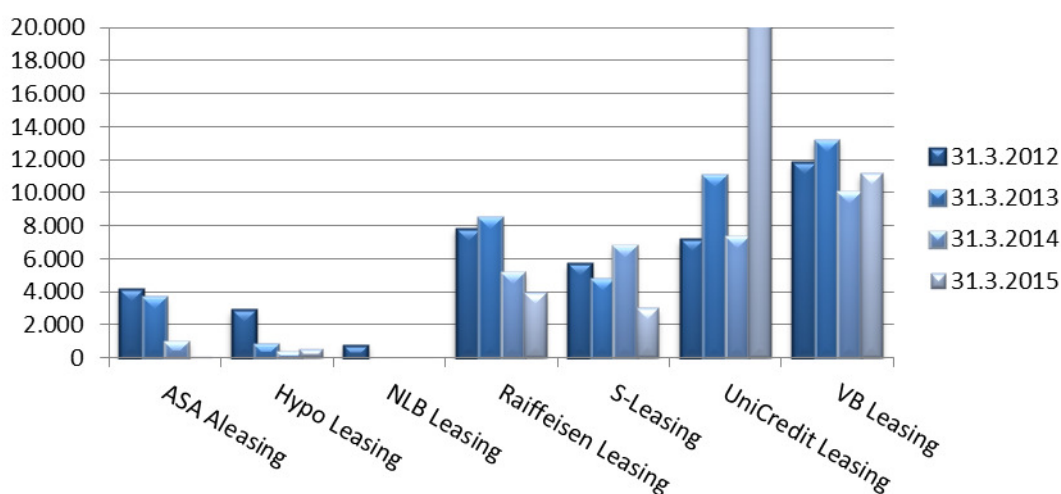

Volumen financiranja putem ugovora operativnog leasinga u I. kvartalu 2015. godine je manji za 2.626 tisuća KM ili 64,50% u odnosu na isto razdoblje prethodne poslovne godine.

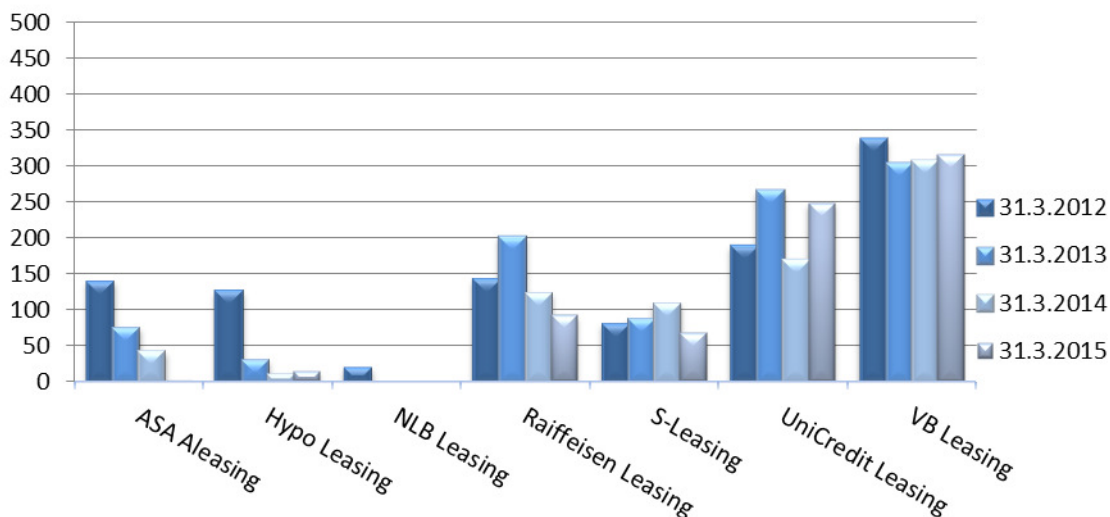
3.2. Tržišni udjel prema financijskom volumenu i broju ugovora

Usporedni prikaz pojedinačnog tržišnog udjela leasing društava prema ukupnom volumenu i broju novozaključenih ugovora financijskog i operativnog leasinga je iskazano u Grafikonima 4. i 5. Informacije.

Grafikon 4. Tržišni udio prema volumenu (u 000 KM)

Grafikon 5. Tržišni udio prema broju ugovora

Na temelju naprijed navedenog grafičkog prikaza je vidljivo da je kod tri leasing društva tijekom I. kvartala 2015. godine došlo do povećanja volumena novih financiranja u odnosu na I. kvartal 2014. godine, dok su tri društva imala smanjenje volumena financiranja u rasponu od 23,62% do 98,75%. Jedno leasing društvo je u oba promatrana razdoblja bilo bez zaključenih leasing ugovora.

3.3. Ponderirana nominalna i efektivna kamatna stopa

Efektivna kamatna stopa predstavlja stvarnu relativnu cijenu ugovora o leasingu izraženu na godišnjoj razini i iskazuje se sukladno Odluci o jedinstvenom načinu i metodi izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope za ugovore o financijskom leasingu.

Ukupna prosječna nominalna kamatna stopa za ugovore financijskog leasinga zaključene tijekom I. kvartala 2015. godine je iznosila 4,79% za kratkoročne i 6,20% za dugoročne ugovore, dok je efektivna kamatna stopa za kratkoročne ugovore iznosila 7,27%, a za dugoročne 8,02% na godišnjoj razini. Ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa za navedeno razdoblje je iznosila 6,18%, a efektivna 8,01% na godišnjoj razini. U usporedbi s istim razdobljem prethodne poslovne godine kada je iskazana ukupna ponderirana nominalna kamatna stopa od 6,76% i efektivna od 9,38% na godišnjoj razini, evidentno je značajno smanjenje kamatnih stopa po ugovorima financijskog leasinga. Smanjenje je evidentno i u odnosu na ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope iskazane za cijelo razdoblje 2014. godine, kada su iste iznosile 6,50% i 9,04% na godišnjoj razini.

U Tablici 6. Informacije iskazani su podaci o iznosu financiranja, nominalnoj i efektivnoj kamatnoj stopi za ugovore financijskog leasinga zaključene tijekom I. kvartala 2015. godine.

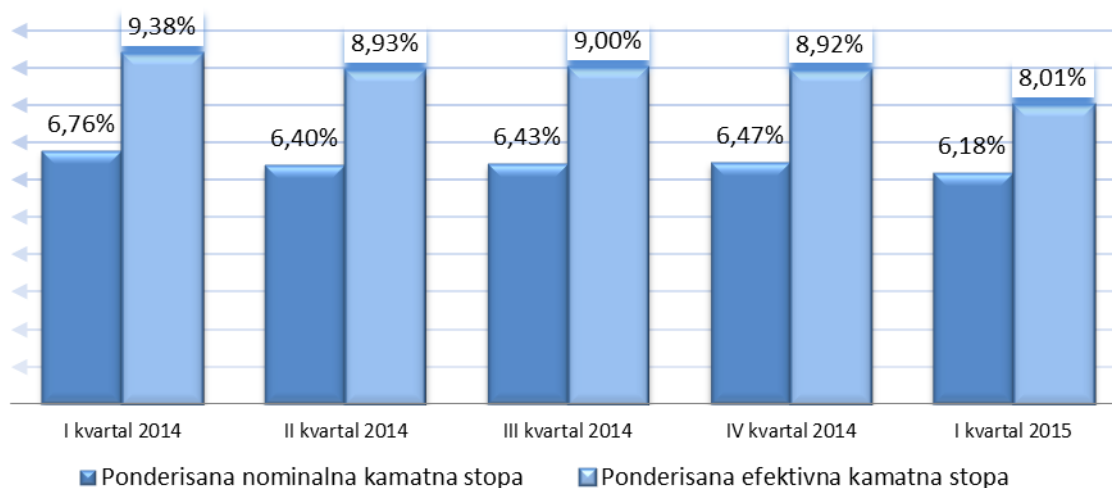
Tablica 6. Prosječna nominalna i efektivna kamatna stopa za ugovore financijskog leasinga zaključene u I. kvartalu 2015. godine

Redni broj	OPIS	Broj ugovora	Iznos financiranja u (000) KM	Ponderirana nominalna kamatna stopa	Ponderirana efektivna kamatna stopa
1.	Kratkoročni leasing ugovor prema predmetu leasinga:	22	533	4,79%	7,27%
a.	putnička vozila	15	391	4,48%	6,65%
b.	vozila za obavlja. djelatnosti (terenska i putnička)	6	97	6,40%	10,43%
c.	strojevi i oprema	1	45	3,60%	4,66%
d..	ostalo	0	0	0	0
1.1.	Kratkoročni leasing ugovor prema korisniku leasinga:	22	533	4,79%	7,27%
a.	pravne osobe	19	501	4,65%	6,91%
b.	poduzetnici	0	0	0	0
c.	fizičke osobe	3	32	6,93%	12,89%
2.	Dugoročni leasing ugovor prema predmetu leasinga:	679	37.481	6,20%	8,02%
a.	putnička vozila	394	11.360	6,13%	9,07%
b.	vozila za obavlja. djelatnosti (terenska i putnička)	201	10.419	6,03%	8,20%
c.	strojevi i oprema	84	15.702	6,37%	7,14%
d.	nekretnine	0	0	0	0
e.	ostalo	0	0	0	0
2.1.	Dugoročni leasing ugovor prema korisniku leasinga:	679	37.481	6,20%	8,02%
a.	pravne osobe	547	34.494	6,27%	7,89%
b.	poduzetnici	17	339	6,88%	10,33%
c.	fizičke osobe	115	2.648	5,18%	9,42%
	UKUPNO (1+2)	701	38.014	6,18%	8,01%

Trend smanjenja nominalnih i efektivnih kamatnih stopa tijekom I. kvartala 2015. godine u odnosu na 2014. godinu je uzrokovan niskom vrijednošću varijabilnog indeksa (EURIBOR) za koji su vezane izlazne kamatne stope, kao i činjenicom da je krajem prethodne i početkom tekuće poslovne godine većina tržišno aktivnih leasing društava nudila akcijske proizvode po kojima je kamata na iznos financiranja (u cijelosti ili djelomično) subvencionirana od strane dobavljača predmeta leasinga, dok je po pojedinim akcijskim proizvodima od strane osiguravajućih društava subvencionirana i naknada po osnovi kasko osiguranja predmeta leasinga.

U Grafikonu 6. Informacije iskazane su ponderirane nominalne i efektivne kamatne stope po kvartalima.

Grafikon 6. Pregled prosječnih ponderiranih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa za ugovore o financijskom leasingu po kvartalima

Prethodno iskazane nominalne kamatne stope predstavljaju ugovorenu nominalnu kamatnu stopu između leasing društva i korisnika leasinga u trenutku potpisa leasing ugovora, dok prethodno iskazane efektivne kamatne stope predstavljaju diskontne stope kojom se na godišnjoj razini izjednačava sadašnja vrijednost svih budućih i postojećih obveza dogovorenih između leasing društva i korisnika leasinga, i u iste su uključeni svi novčani tokovi predviđeni leasing ugovorom koji se odnose na uplate korisnika leasinga isključivo prema leasing društvu.

Značajna razlika između nominalne i efektivne kamatne stope je posljedica PDV-a na kamatu, koji je obavezan dio ugovora o financijskom leasingu i koji se plaća unaprijed od strane korisnika leasinga, kreiranje ugovora financijskog leasinga s otkupnom vrijednošću, kao i dodatni troškovi leasing aranžmana koji su često sastavni dio mjesečne najamnine leasing ugovora. Pored navedenog, na odstupanje u iznosu nominalne i efektivne kamatne stope utječe i primjena Zakona o zaštiti korisnika financijskih usluga po kojem je u izračunu EKS za ugovore financijskog leasinga zaključene s fizičkim osobama uključen i iznos naknade po osnovi kasko osiguranja predmeta leasinga.

3.4. Prigovori korisnika leasing usluga – fizičke osobe

U razdoblju od 1.1. do 31.3.2015. od strane jednog leasing društva je u izvješćima dostavljenim u Agenciju iskazan 1 prigovor od strane korisnika leasing usluga (fizičke osobe), koji se odnosio na iznos naknada po osnovi zaključenog ugovora financijskog leasinga. Isti je iskazan sa statusom pozitivno riješen prigovor (ugovorne strane su sporazumno otklonile uzrok prigovora).

III. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Prema pokazateljima poslovanja leasing društava u Federaciji BiH sa 31.3.2015. može se zaključiti da poslovanje leasing društava tijekom prvog kvartala 2015. godine ukazuje na

blagu stabilizaciju poslovanja, što se ogleda u povoljnijim finansijskim pokazateljima, kao i u ukupnom volumenu novozaključenih ugovora.

Kod pojedinih leasing društava su još uvijek prisutne poteškoće poslovanja koje proizlaze iz naplate postojećih potraživanja koja su nastala u prethodnim razdobljima poslovanja, dok je kod jednog leasing društva iskazano značajno smanjenje poslovnih aktivnosti uslijed eskternalizacije osnovnih poslovnih funkcija za koje je leasing društvo dobilo dozvolu Agencije (prodajne i kontrolne funkcije) na komercijalnu banku sa sjedištem u FBiH, koja pripada istoj grupaciji i koja je u vlasničkoj strukturi istog leasing društva. Izdvajanje (eksternalizacija) osnovnih funkcija za koje je leasing društvo dobilo dozvolu Agencije za obavljanje poslova leasinga je u suprotnosti s pozitivnim zakonskim propisima.

U okviru svojih nadležnosti vezanih za nadzor leasing društava Agencija se rukovodi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja kod leasing društava, kao i adekvatne zaštite korisnika finansijskih usluga financiranih putem leasinga s ciljem ostvarivanja finansijske stabilnosti pojedinog leasing društva i djelatnosti leasinga na razini Federacije BiH.

Agencija će se u narednom razdoblju fokusirati na sljedeće aspekte:

- nastaviti kontinuiran nadzor leasing društava posrednim i neposrednim kontrolama,
- insistirati na kapitalnom jačanju leasing društava i internom definiranju parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- dopunjavanje zakonske i podzakonske regulative za leasing sektor koja se odnosi na djelovanje i poslovanje leasing društava,
- zaštita korisnika leasing usluga s ciljem ostvarivanja finansijske stabilnosti leasing sektora u cjelini,
- praćenje aktivnosti leasing društava na sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i unaprjeđivati suradnju s drugim nadzornim i kontrolnim institucijama,
- unapređenje strukture i kvalitete podataka u Centralnom registru kredita kod Centralne banke BiH,
- nastaviti permanentnu edukaciju i stručno osposobljavanje kadrova i
- unaprjeđivati suradnju s Udrugom leasing društava u BiH, u smislu pružanja stručne pomoći u primjeni zakonske i podzakonske regulative leasing društava kao i prijedloga izmjena zakonskih propisa.

Aktivnosti leasing društava trebaju biti usmjerene na:

- kapitalno jačanje i definiranje parametara zaštite kapitala i kapitalne adekvatnosti,
- unapređenju politika i procedura u upravljanju rizicima kojima su izložena leasing društva u svom poslovanju,
- unapređenje palete proizvoda koji se nude tržištu i pronalaženje novih kanala prodaje,
- jačanje sustava internih kontrola i funkciju unutarnje revizije kao neovisne u izvršavanju svojih zadataka,

- unapređenje informatičke podrške u cilju adekvatnijih računovodstvenih evidencija i kvalitetnijeg izvješćivanja,
- unapređenju načina informiranja i fer odnosa prema korisnicima leasinga prije kao i tijekom trajanja ugovornog odnosa,
- primjene praksi odgovornog financiranja,
- detaljnije informiranje clijenata o proizvodima koje leasing društva nude u cilju boljeg razumijevanja i ozbiljnijeg pristupa financiranju putem leasinga,
- redovito, ažurno i točno dostavljanje podataka Centralnom registru kredita kod Centralne banke i
- usklađivanje poslovanja sa Zakonom o zaštiti žiranata u Federaciji BiH i Zakonom o zaštiti korisnika finansijskih usluga.

IV. PODZAKONSKI AKTI AGENCIJE ZA POSLOVANJE LEASING DRUŠTAVA

Na temelju Zakona o leasingu, izdavanje dozvola za osnivanje kao i poslovanje leasing društava detaljno je uređeno podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od strane Upravnog odbora Agencije (objavljenim u “Službenim novinama FBiH” br.: 46/09, 46/11, 48/12, 110/12, 23/14 i 46/14), kao i uputama usvojenim od strane direktora Agencije.

Odluke Agencije kojima je definirano osnivanje-izdavanje dozvola za rad i poslovanje leasing društava su:

1. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova leasinga,
2. Odluka o uvjetima i postupku za izdavanje i oduzimanje suglasnosti leasing društvu,
3. Odluka o minimalnim standardima aktivnosti leasing društava na sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti,
4. Odluka o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom leasingu,
5. Odluka o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanja leasing naknade po ugovoru o operativnom leasingu,
6. Odluka o obliku i sadržaju izvješća koja leasing društva dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i rokovima izvješćivanja,
7. Odluka o minimalnoj visini i načinu formiranja, upravljanja i održavanja rezervi za gubitke i upravljanje rizicima leasing društva,
8. Odluka o nadzoru leasing društava,
9. Odluka o naknadama koje leasing društva plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH,
10. Odluka o uvjetima i načinu postupanja banke, MKO i leasing društva po prigovoru clijenata,
11. Odluka o uvjetima i načinu postupanja po zahtjevu žiranata za oslobađanje od obveze jamstva,

12. Odluka o minimalnim standardima za dokumentiranje financiranja putem leasing ugovora i procjenu kreditne sposobnosti,
13. Odluka o minimalnim zahtjevima u pogledu sadržaja, razumljivosti i dostupnosti općih i posebnih uvjeta poslovanja davatelja finansijskih usluga,
14. Uputa za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu i metodi obračuna i iskazivanju efektivne kamatne stope za ugovor o finansijskom leasingu,
15. Odluka o privremenim mjerama za tretman obveza po osnovi leasing ugovora klijenata leasing društava koji su pogođeni elementarnim nepogodama,
16. Uputa za izradu izvješća leasing društava i
17. Pravila postupanja ombudsmana za bankovni sustav Federacije Bosne i Hercegovine.

Broj: U.O.71-4/15

Sarajevo: 28. ožujka 2015.

PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o leasing društvima na dan 31.3.2015.

Redni broj	Naziv leasing društva	Adresa i sjedište	Direktor	Telefon	Datum izdavanja FBA licencije	Broj zaposlenika	Web adresa
1.	ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo	Samir Mustafić	+ 387 33 771 222	22.03.2010.	15	www.asa-aleasing.ba
2.	NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	Trg Solidarnosti 2a, Sarajevo	Denis Silajdžić	+ 387 33 789 345	19.03.2010.	8	www.nlbleasing.ba
3.	RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	Danijela Ozme 3, Sarajevo	Munir Čengić	+ 387 33 254 354	19.01.2010.	25	www.rlbh.ba
4.	S-LEASING d.o.o. Sarajevo	Zmaja od Bosne 7 Sarajevo	Elma Hošo	+ 387 33 565 850	11.02.2010.	17	www.s-leasing.ba
5.	UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	Džemala Bijedića 2, Sarajevo	Izmira Aličić-Tuka	+ 387 33 721 750	16.03.2010.	32	www.unicreditleasing.ba
6.	VB LEASING d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Slobodan Vujić	+ 387 33 276 280	12.01.2010.	34	www.vbleasing.ba
					UKUPNO	131	

Prilog 2. Pregled vlasničke strukture leasing društava na dan 31.3.2015.

LEASING DRUŠTVO	IME-NAZIV VLASNIKA	% udjela
ASA ALEASING d.o.o. Sarajevo	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	17,19%
	ASA AUTO d.o.o. Sarajevo	33,81%
	ALEASING d.o.o. Ljubljana	49,00%
RAIFFEISEN LEASING d.o.o. Sarajevo	RAIFFEISEN LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	51,00%
	RAIFFEISEN BANK d.d. Sarajevo, BiH	49,00%
NLB LEASING d.o.o. Sarajevo	NLB d.d. Ljubljana	100,00%
S-LEASING d.o.o. Sarajevo	STEIERMAERKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG, Graz	51,00%
	SPARKASSE BANK d.d. Sarajevo	49,00%
UNICREDIT LEASING d.o.o. Sarajevo	UNICREDIT LEASING S.p.A., Milan	100,00%
VB LEASING d.o.o. Sarajevo	VB LEASING INTERNATIONAL GmbH, Vienna	100,00%

Prilog 3. Pregled rezervi za zajmove leasing društava sa 31.3.2015. (u 000 KM)

Dani kašnjenja	Stopa rezerviranja	Iznos potraživanja	Rezerve	Više obračunate izdvojene rezerve	Ukupne rezerve
0-60	0,05%	23.339	12	1.160	1.172
60-90	5%	35.551	1.778	476	2.254
90-180	10%	0	0	0	0
180-270	30%	200	60	0	60
270-360	50%	952	476	0	476
preko 360	100%	4.715	4.715	0	4715
UKUPNO		64.757	7.040	1.636	8.677

Prilog 4. Pregled rezervi za finansijski leasing sa 31.3.2015. (u 000 KM)

Dana kašnjenja							Rezerve			
	Stopa rezerviranja za finansijski leasing (pokretne stvari)	Stopa rezerviranja za finansijski leasing (nepokretne stvari)	Iznos potraživanja za pokretne stvari	Iznos potraživanja za nepokretne stvari	Iznos osnovice za pokretne stvari	Iznos osnovice za nepokretne stvari	Za pokretne stvari	Za nepokretne stvari	Više obračunate i izdvojene rezerve	Ukupne rezerve
0-60	0,50%	0,50%	272.751	22.135	60.952	6.468	305	32	1.182	1.519
60-90	10%	10%	14.747	2.130	2.192	1.159	219	116	38	373
90-180	50%	50%	2.881	13.877	960	670	480	335	481	1.296
preko 180	100%	75%	4.243	1.065	4.125	393	4.125	294	27	4.448
preko 360	100%	100%	129	664	129	664	129	664	0	793
UKUPNO			294.751	39.871	68.358	9.354	5.258	1.441	1.728	8.428

Prilog 5. Konsolidirana bilanca stanja (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.12.2014		31.3.2015		% rasta
		Iznos	% u ukupnoj aktivi	Iznos	% u ukupnoj aktivi	31.03.2015/ 31.12.2014
	AKTIVA					
1.	Novac i novčani ekvivalenti	25.642	5,14%	16.220	3,36%	-36,74%
2.	Plasmani bankama	21.904	4,39%	17.442	3,61%	-20,37%
3.	Potraživanja po financijskom leasingu, neto	323.400	64,88%	326.194	67,53%	0,86%
3a)	potraživanja po financijskom leasingu, bruto	375.422	75,32%	380.199	78,71%	1,27%
3b)	rezerve za gubitke	8.390	1,68%	8.428	1,74%	0,45%
3c)	odgođeni prihodi po osnovi kamata	43.210	8,67%	45.053	9,33%	4,27%
3d)	odgođeni prihodi po osnovi naknada	422	0,08%	524	0,11%	24,17%
4.	Potraživanja od supsidijarnih osoba	2	0,00%	2	0,00%	0,00%
5.	Materijalna i nematerijalna imovina, neto	36.093	7,24%	34.592	7,16%	-4,16%
5a)	materijalna i nematerijalna imovina-vlastita sredstva	14.449	2,90%	13.399	2,77%	-7,27%
5b)	materijalna i nematerijalna imovina -operativnog leasinga	43.520	8,73%	43.459	9,00%	-0,14%
5c)	ispravka vrijednosti -vlastita sredstva	5.613	1,13%	5.623	1,16%	0,18%
5d)	ispravka vrijednosti-operativni leasing	16.263	3,26%	16.643	3,45%	2,34%
6.	Dugoročne investicije	52	0,01%	52	0,01%	0,00%
7.	Ostala aktiva	91.339	18,33%	88.534	18,33%	-3,07%
7a)	Zajmovi, neto	56.947	11,43%	56.080	11,61%	-1,52%
7a1)	zajmovi (dospjela potraž.+nedospjela glavnica)	65.376	13,12%	64.757	13,41%	-0,95%
7a2)	rezerve za zajmove	8.429	1,69%	8.677	1,80%	2,94%
7b)	zalihe	25.307	5,08%	23.578	4,88%	-6,83%
7c)	ostala aktiva	9.085	1,82%	8.876	1,84%	-2,30%
	UKUPNA AKTIVA	498.432	100,00%	483.036	100,00%	-3,09%
	PASIVA					
9.	Obveze po uzetim kreditima, neto	451.666	90,62%	435.278	90,11%	-3,63%
9a)	obveze po kratkoročnim kreditima	35.576	7,14%	38.110	7,89%	7,12%
9b)	obveze po dugoročnim kreditima	416.441	83,55%	397.479	82,29%	-4,55%
9c)	unaprijed plaćeni troškovi i naknada	351	0,07%	311	0,06%	-11,40%
10.	Ostale obveze	12.010	2,41%	12.077	2,50%	0,56%
	UKUPNO OBVEZE	463.676	93,03%	447.355	92,61%	-3,52%
11.	Temeljni kapital	41.572	8,34%	38.414	7,95%	-7,60%
12.	Rezerve	10.584	2,12%	10.584	2,19%	0,00%
13.	Akumulirana dobit/gubitak	-17.400	-3,49%	-13.317	-2,76%	-23,47%
	UKUPNO KAPITAL	34.756	6,97%	35.681	7,39%	2,66%
	UKUPNO PASIVA	498.432	100,00%	483.036	100,00%	-3,09%
	Otpisana potraživanja (početno stanje)	118.913	23,86%	123.543	25,58%	3,89%
	Novi otpis (+)	14.104	2,83%	1.184	0,25%	-91,82%
	Naplata (-)	2.966	0,60%	1.035	0,21%	-65,10%
	Trajni otpis (-)	6.871	1,38%	27	0,01%	-99,61%
	Otpisana potraživanja (krajnje stanje)	123.180	24,71%	123.665	25,60%	0,10%

Prilog 6. Konsolidirani račun dobiti i gubitka (u 000 KM)

Red. broj	OPIS	31.03.2014		31.3.2015		% rasta 31.03.2015/ 31.03.2014
		Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	Iznos (000 KM)	% u ukupnim prihodima	
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata	7.828	61,89%	6.939	52,82%	-11,36%
1a)	kamate po finansijskom leasingu	6.055	47,87%	4.343	33,06%	-28,27%
1b)	kamate na plasmane bankama	91	0,72%	691	5,26%	659,34%
1c)	naknade (za obradu leasing zahtjeva itd.)	368	2,91%	310	2,36%	-15,76%
1d)	ostali prihodi po kamatama	1.314	10,39%	1.595	12,14%	21,39%
2.	Rashodi po kamatama	3.791	29,97%	2.837	21,60%	-25,16%
2a)	kamate na pozajmljena sredstva	3.701	29,26%	2.777	21,14%	-24,97%
2b)	naknade za obradu kredita	89	0,70%	60	0,46%	-32,58%
2c)	ostali rashodi po kamatama	1	0,01%	0	0,00%	0,00%
3.	Neto prihodi od kamata	4.037	31,92%	4.102	31,23%	1,61%
	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi	4.820	38,11%	6.197	47,18%	28,57%
4a)	naknade za izvršene usluge	17	0,13%	7	0,05%	-58,82%
4b)	naknade od operativnog najma	2.961	23,41%	2.943	22,40%	-0,61%
4c)	prihodi od prodaje leasing objekta, neto	309	2,44%	0	0,00%	-100,00%
4d)	ostali operativni prihodi	1.533	12,12%	3.247	24,72%	111,81%
4d)1	prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	495	3,91%	943	7,18%	90,51%
4d)2	prihodi od opomena	158	1,25%	126	0,96%	-20,25%
4d)3	ostalo	880	6,96%	2.178	16,58%	147,50%
5.	Operativni rashodi	7.703	60,90%	8.069	61,43%	4,75%
5a)	troškovi plaća i doprinosa	1.953	15,44%	1.536	11,69%	-21,35%
5b)	troškovi poslovnog prostora	2.848	22,52%	4.145	31,55%	45,54%
5c)	ostali operativni rashodi	2.902	22,94%	2.388	18,18%	-17,71%
6.	Troškovi rezervi za gubitke	6.638	52,48%	1.234	9,39%	-81,41%
6a)	troškovi rezervi za gubitke finansijski leasing	4.958	39,20%	987	7,51%	-80,09%
6b)	troškovi rezervi za gubitke zajam	1.680	13,28%	247	1,88%	-85,30%
7.	Dobit prije poreza	-5.484	-43,36%	996	7,58%	-118,16%
8.	porez na dobit	71	0,56%	71	0,54%	0,00%
9.	Neto dobit	-5.555	-43,92%	925	7,04%	-116,65%

Prilog 7. Rangiranje bilančne sume

31.12.2014					31.03.2015				
Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Udio 31.12. 2014.	Kumul. udio	Rang	Leasing društvo	Bilančna suma (000 KM)	Udio 31.03.2015.	Kumul. udio	Indeks bilančne sume
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	151.699	30,44%	30,44%	1.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	141.572	29,31%	29,31%	93
UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	129.491	25,98%	56,41%	2.	UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	128.190	26,54%	55,85%	99
VB Leasing d.o.o. Sarajevo	109.281	21,92%	78,34%	3.	VB Leasing d.o.o. Sarajevo	110.670	22,91%	78,76%	101
S-Leasing d.o.o. Sarajevo	56.465	11,33%	89,67%	4.	S-Leasing d.o.o. Sarajevo	53.213	11,02%	89,77%	94
NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	25.429	5,10%	94,77%	5.	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	24.837	5,14%	94,92%	98
Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	26.067	5,23%	100,00%	6.	Asa Aleasing d.o.o. Sarajevo	24.554	5,08%	100,00%	94
UKUPNO	498.432	100,00%			UKUPNO	483.036	100,00%		97